

Trends in BOPZ-dwangopnames 1990-2004 in gemeente en arrondissement Groningen

IBS (inbewaringstelling)

VM (voorlopige machtiging)

VW (voorwaardelijke machtiging)

MVV (machtiging voortgezet verblijf)

MEV (machtiging eigen verzoek)

Hulpverleningsdienst Groningen, sectie epidemiologie

Dr.J.Broer – epidemioloog en piketarts GGD

september 2005

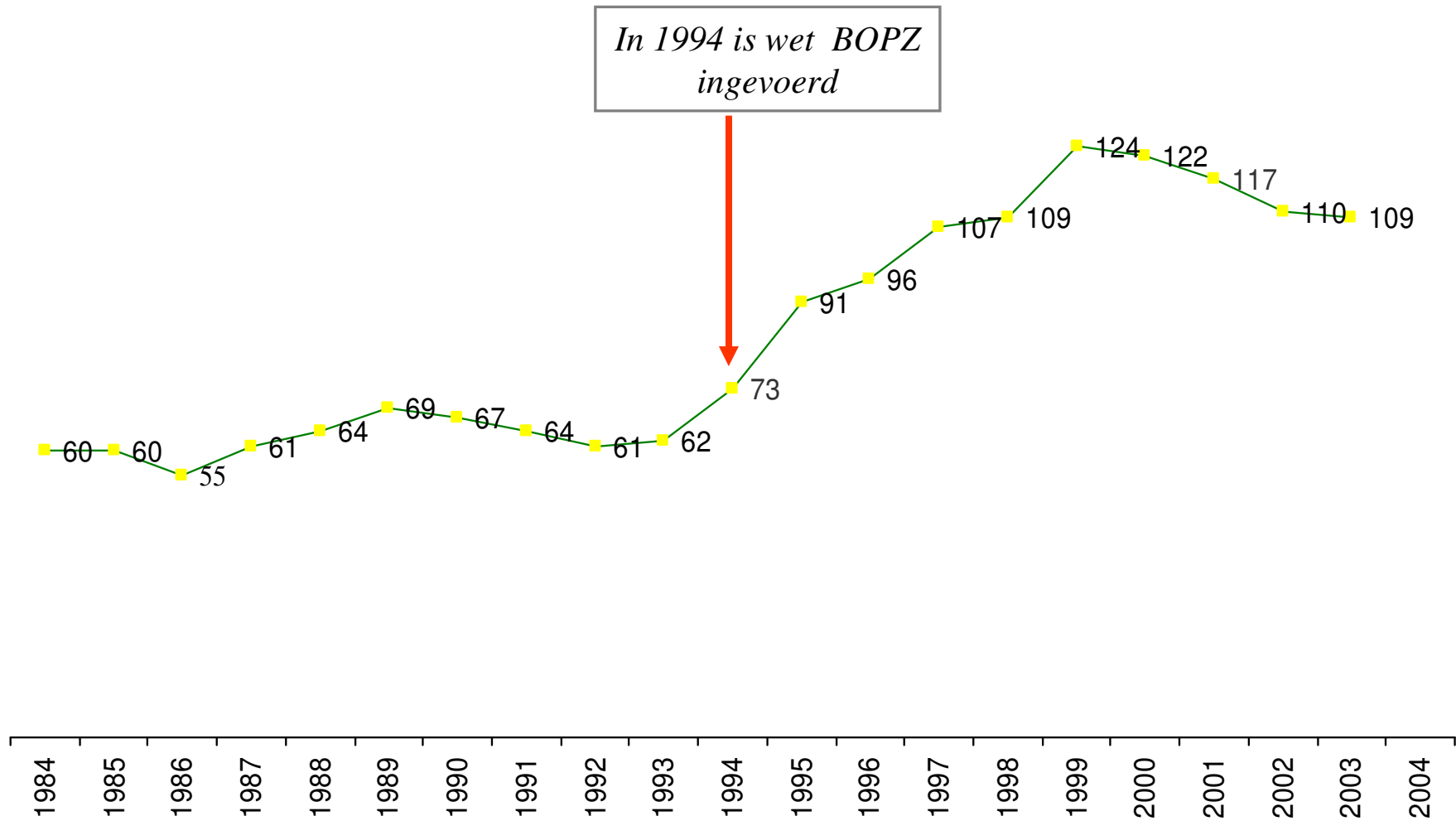
Dwang- en drangmaatregelen BOPZ

	Wie verzoekt	Wie verleent	Doel	Duur
IBS Inbewaringstelling	Burger Geneesk.Verkl	Burgemeester	Wegnemen acuut gevaar	Ongeveer 1 week Rechter toetst Voortzetting maximaal 2x3 wkn
VM Voorlopige machtiging	OM: Officier van Justitie	Rechter	Wegnemen gevaar Zorg	6 maanden
VW (buiten APZ) Voorwaardelijke machtiging	OM: Officier van Justitie	Rechter	Behandeling m.b.v. plan	6 maanden verlenging 1 jaar
MEV (RM) Rechterlijke machtiging (eigen verzoek)	OM: Officier van Justitie	Rechter	Behandeling m.b.v. plan	6 – 12 maanden
MVV Machtiging voortgezet verblijf	APZ (familie of partner) via Off van Justitie	Rechter	Behandeling Gevaar verminderen	1 jaar verlenging 1 jaar na 5 jaar met 2 jaar
ObM Observatiemachtiging	Off van Justitie (beroepsmatig of via burger)	Rechter	Diagnostiek Gevaar voor patiënt <i>zelf</i>	3 weken
Dwangbehandeling middelen-maatregelen	Behandelaar Tegen wil patiënt	Behandelaar Melding IGZ en familie	Wegnemen (latent) gevaar	Geen maximum Niet langer dan noodzakelijk

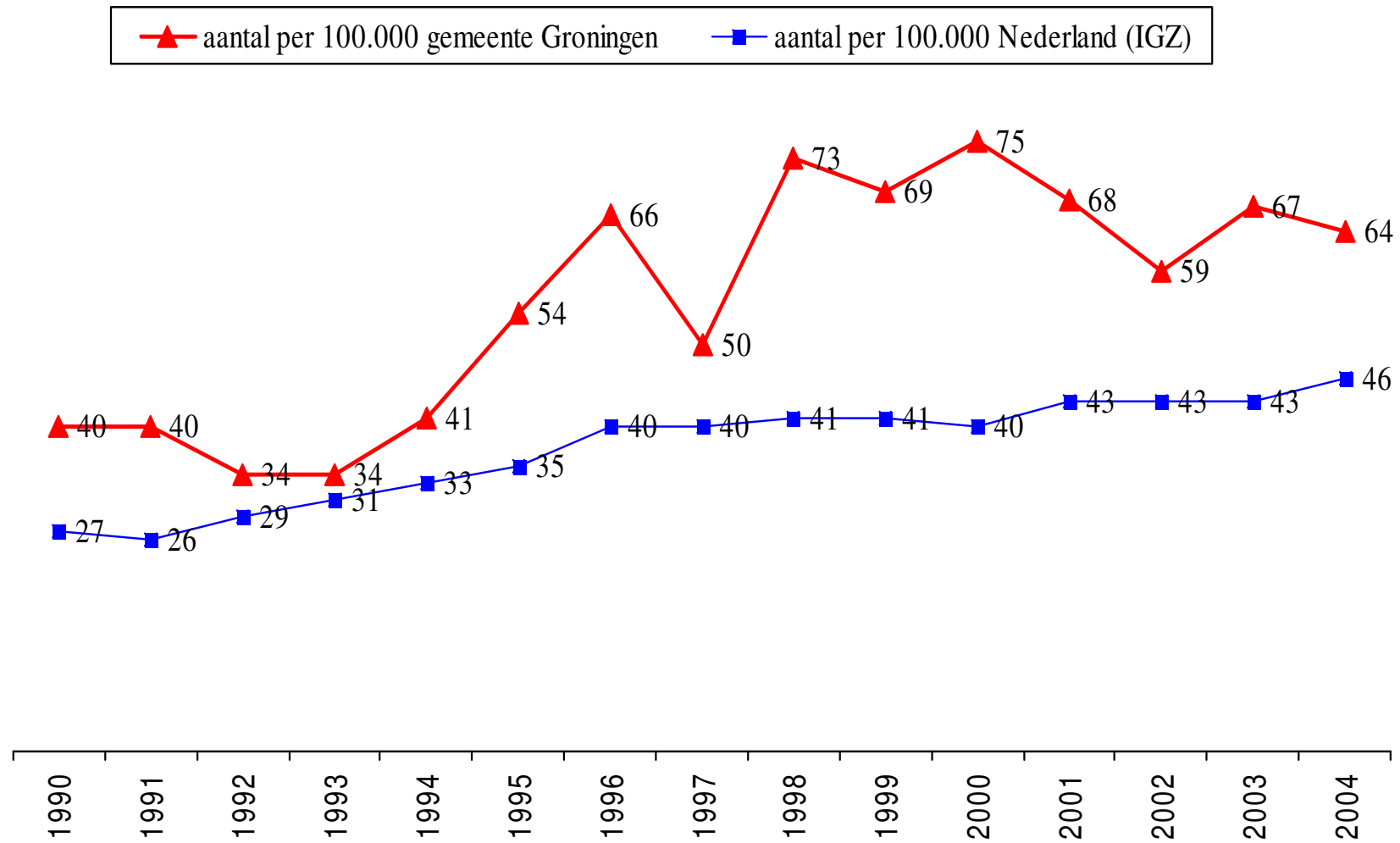
Trendlijn o.b.v. 3-jaars gemiddelde aantal IBS'en per jaar

gemeente Groningen (BD)

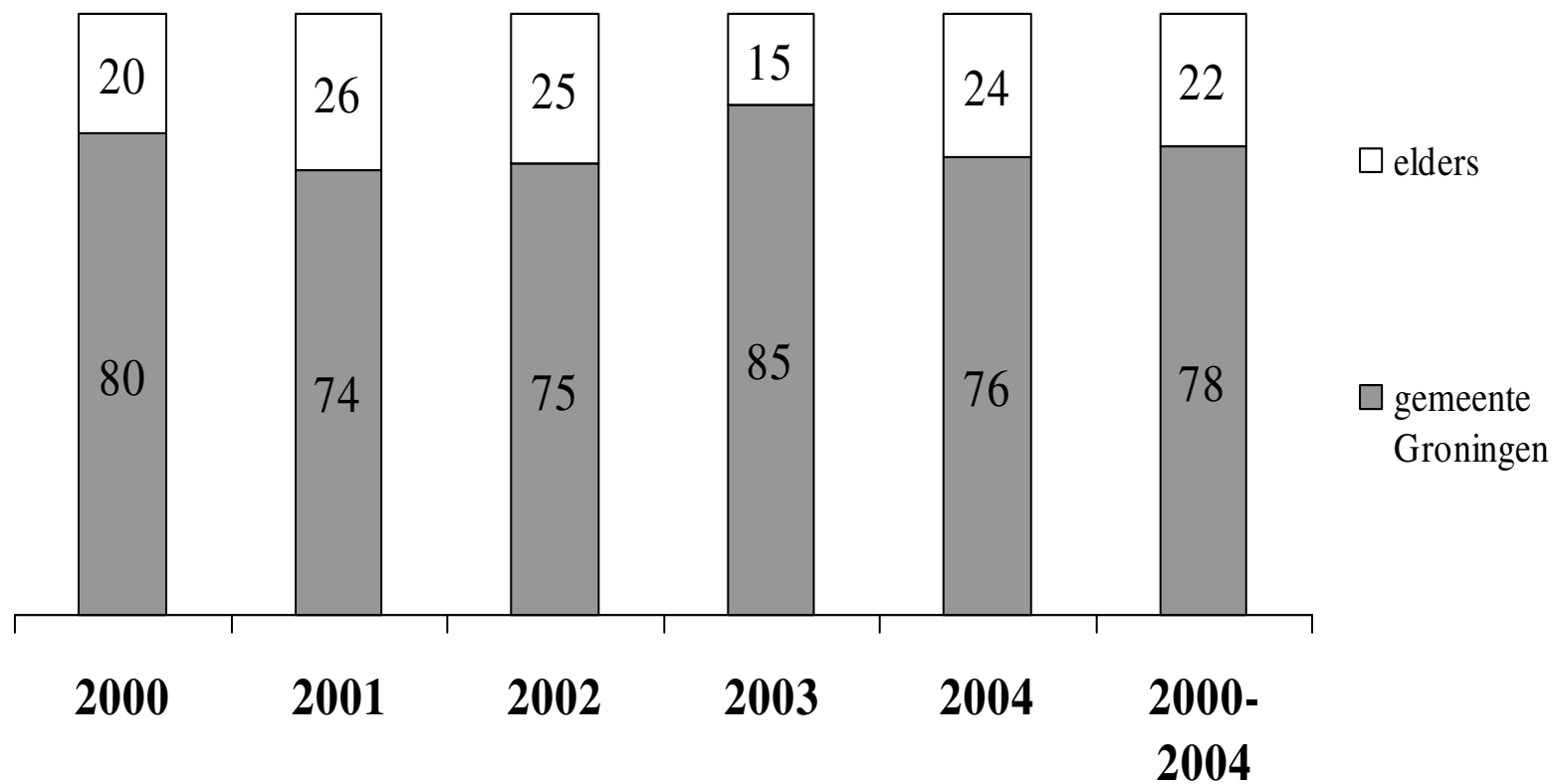
Trend aantal IBS per 100.000 inwoners per jaar

bron gegevens gemeente Groningen (BD) Nederland (IGZ)

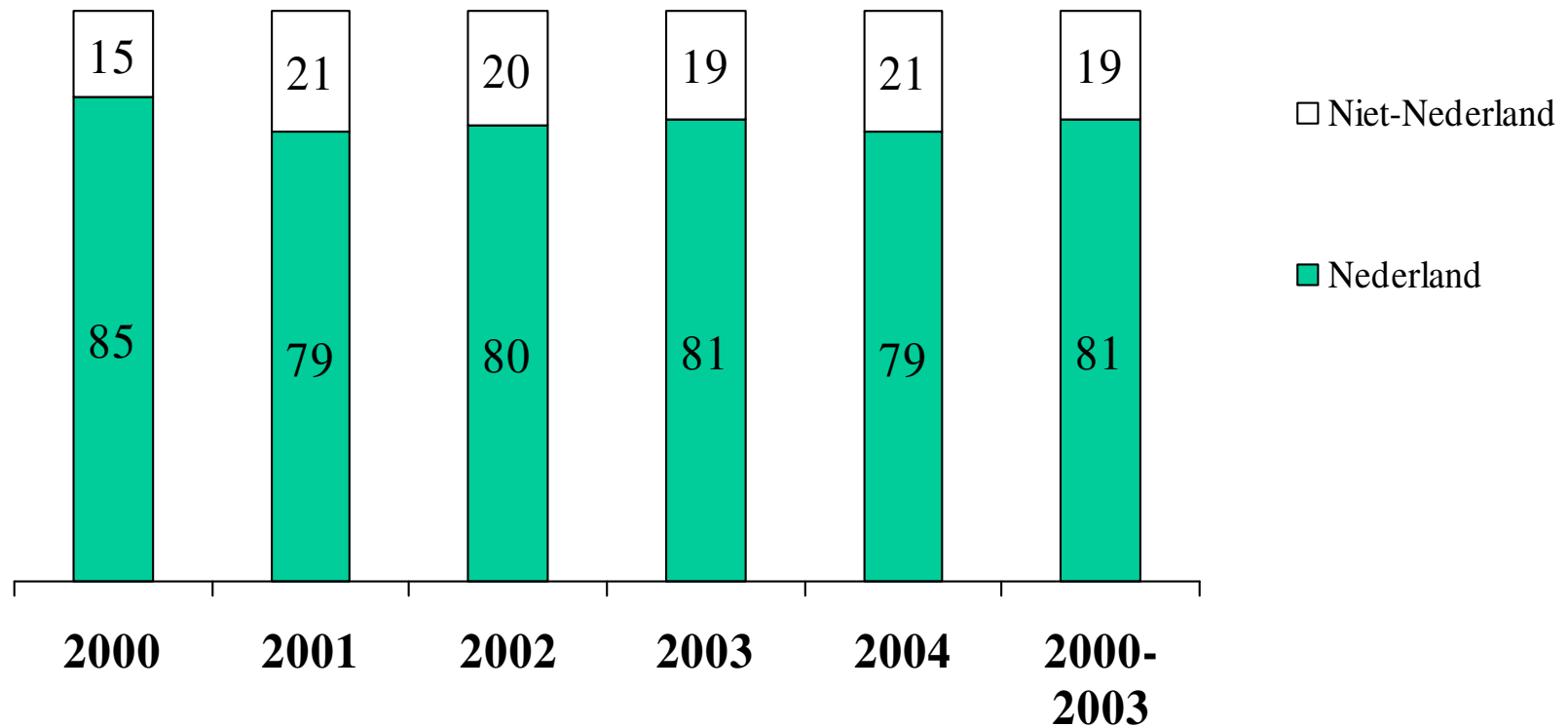
Gemeente van inschrijving (%)

IBS-en gemeente Groningen (BD)

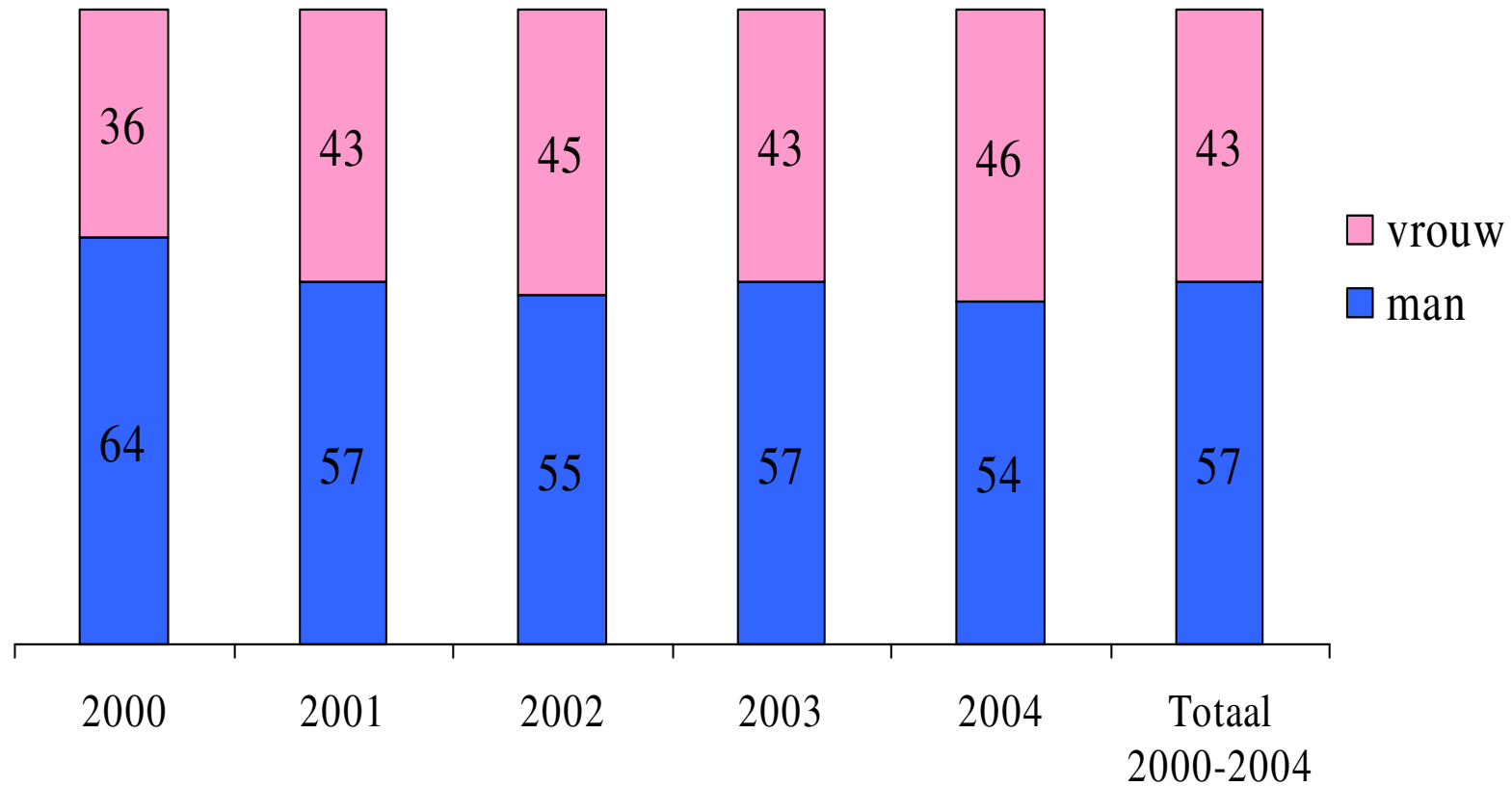
Verondersteld geboorteland naar jaartal (%)

bron: gemeente Groningen (BD)

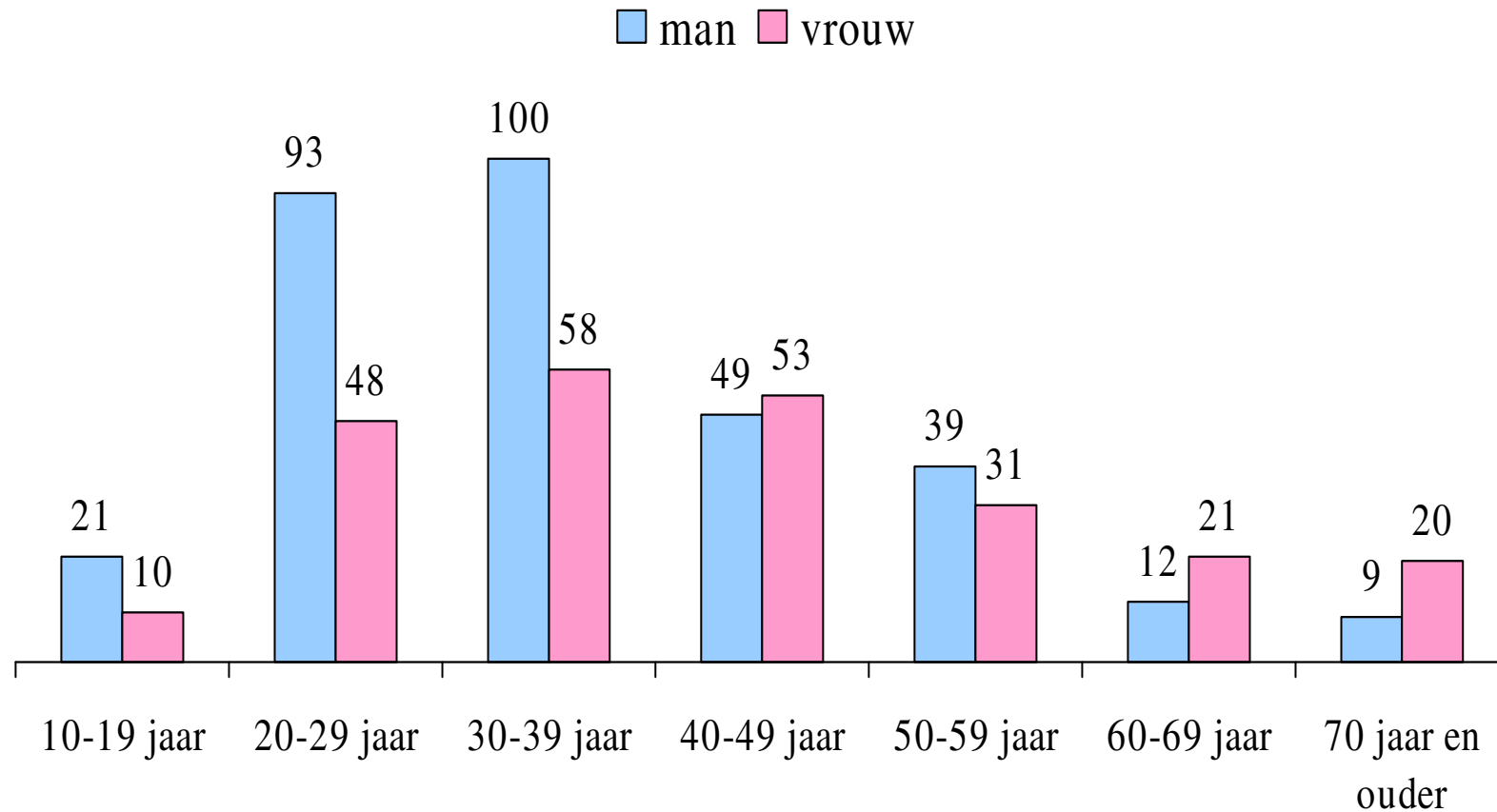
IBS naar geslacht en jaartal (%)

gemeente Groningen (BD)

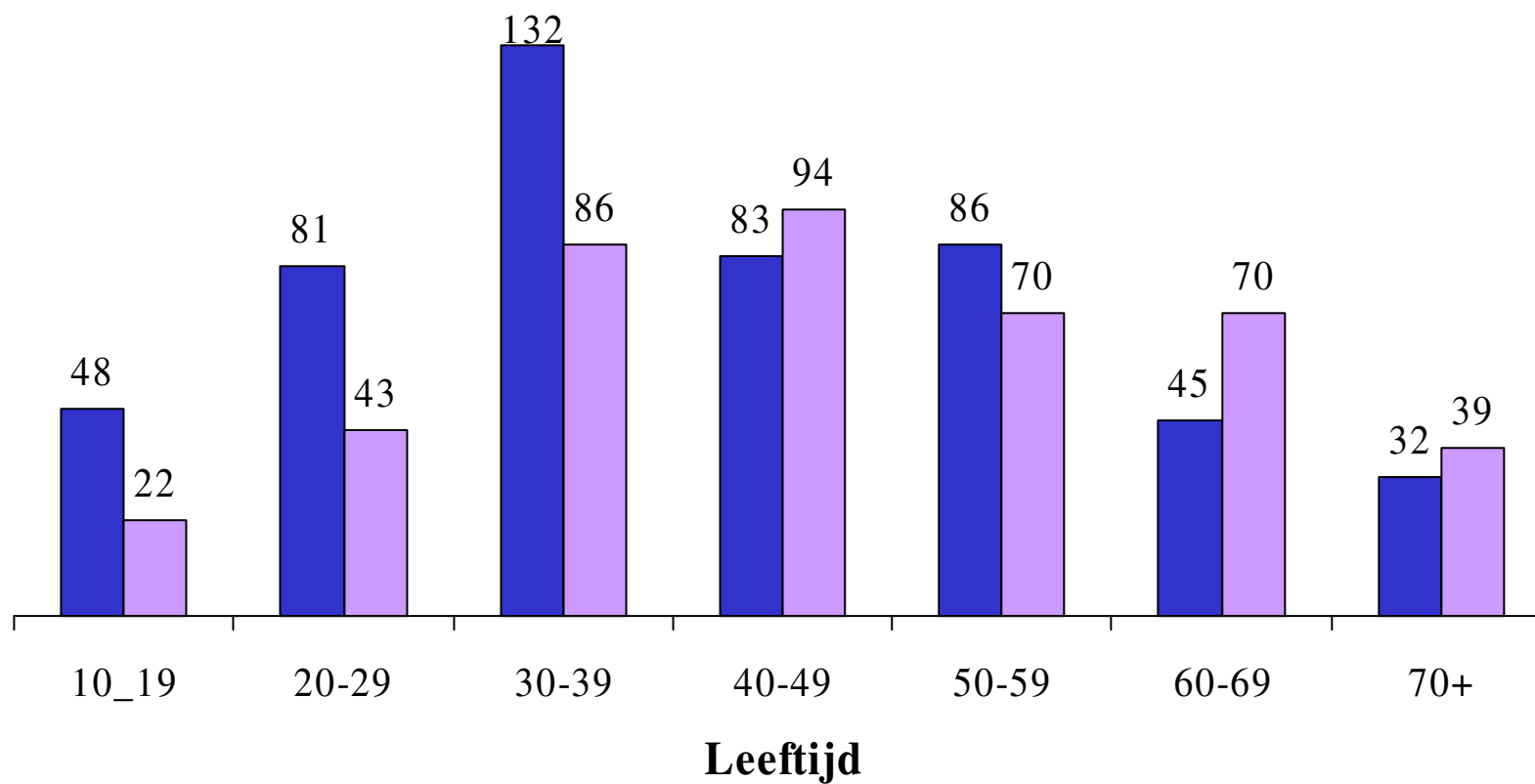
IBS per jaar naar leeftijd en geslacht (aantallen)

periode 2000-2004 gemeente Groningen (BD)

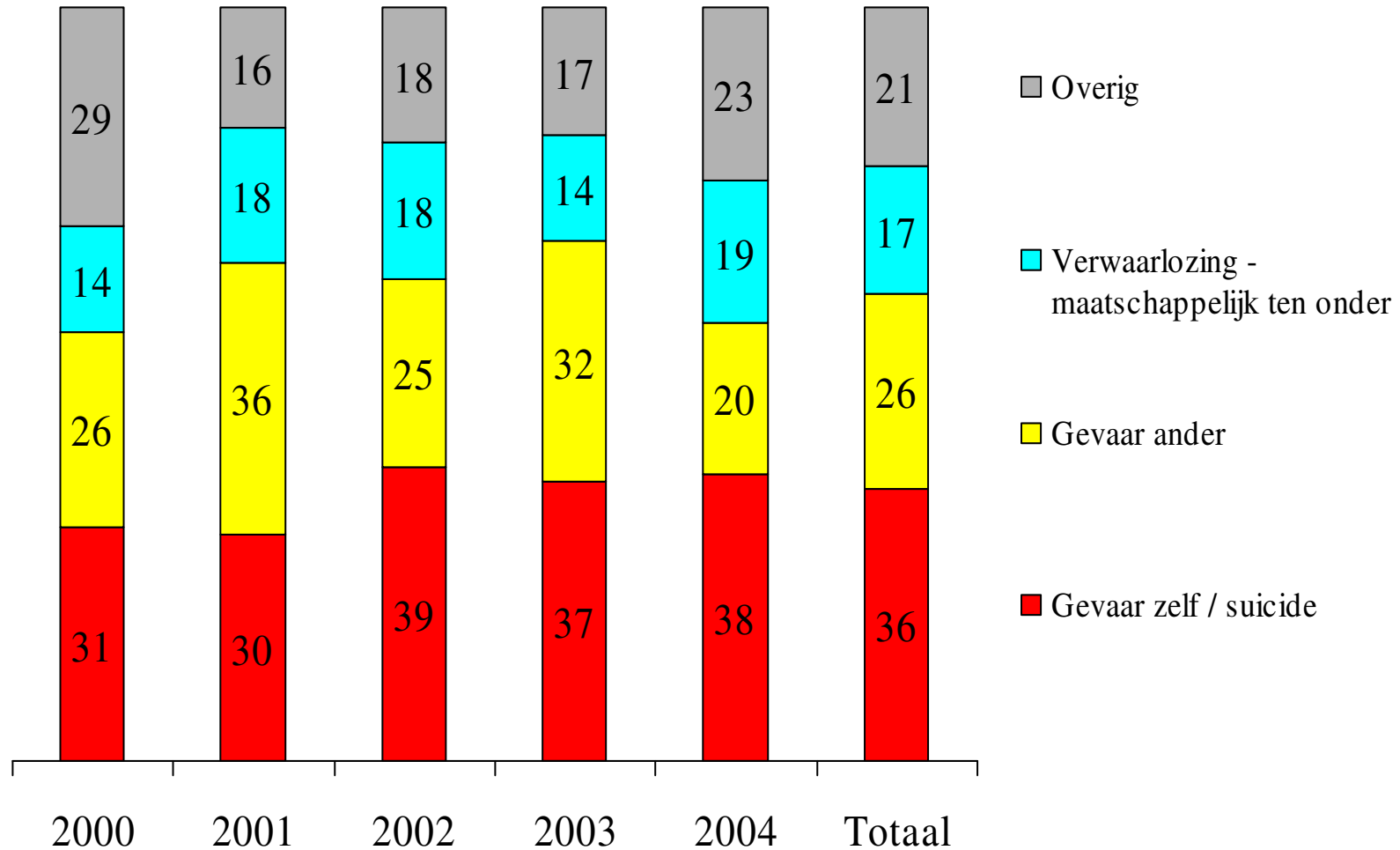
IBS aantal *per 100.000* naar leeftijd en geslacht (2000-2004)

bron: gemeente Groningen (BD)

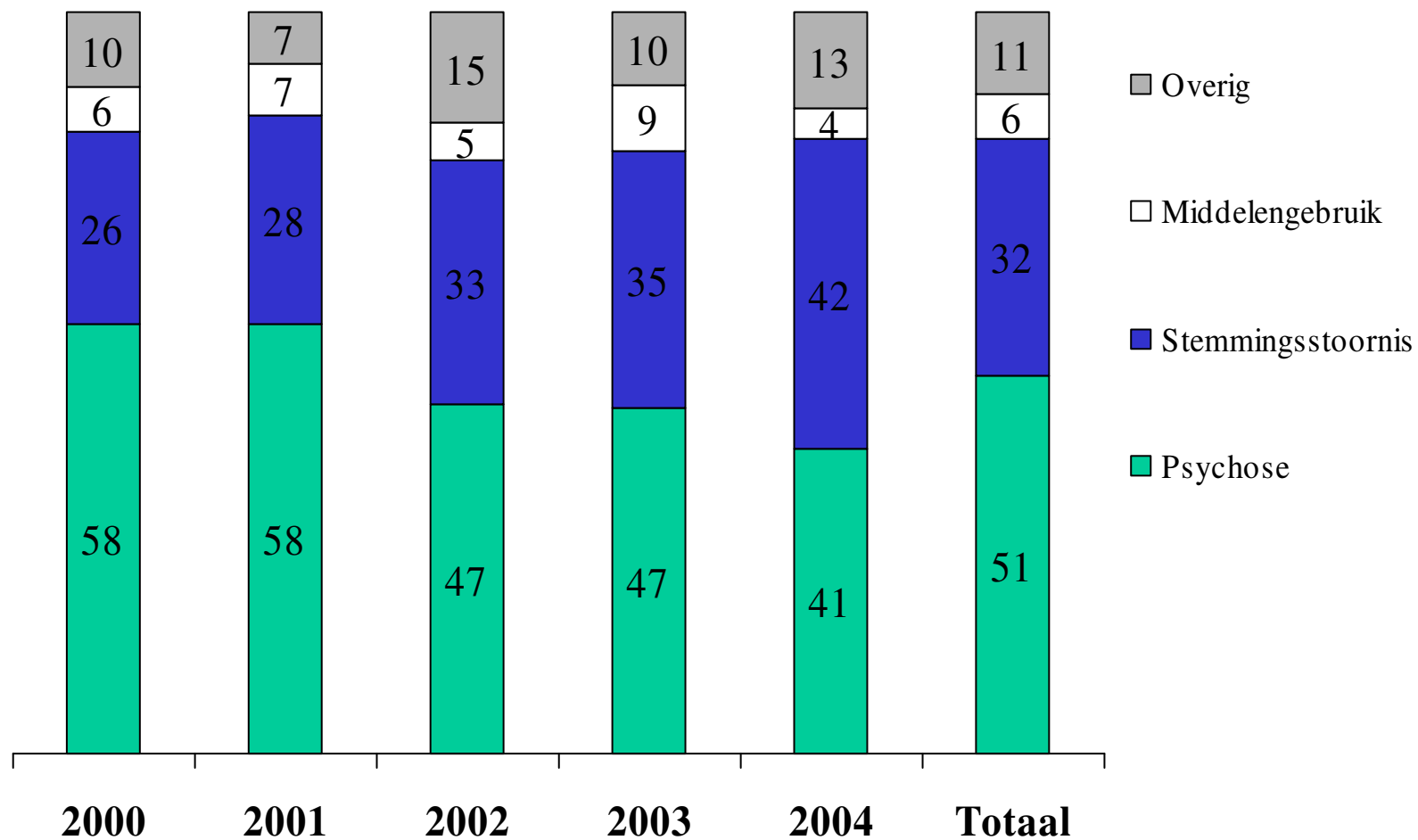
Belangrijkste gevaarscriterium IBS (%)

gemeente Groningen (BD) naar 2000-2004

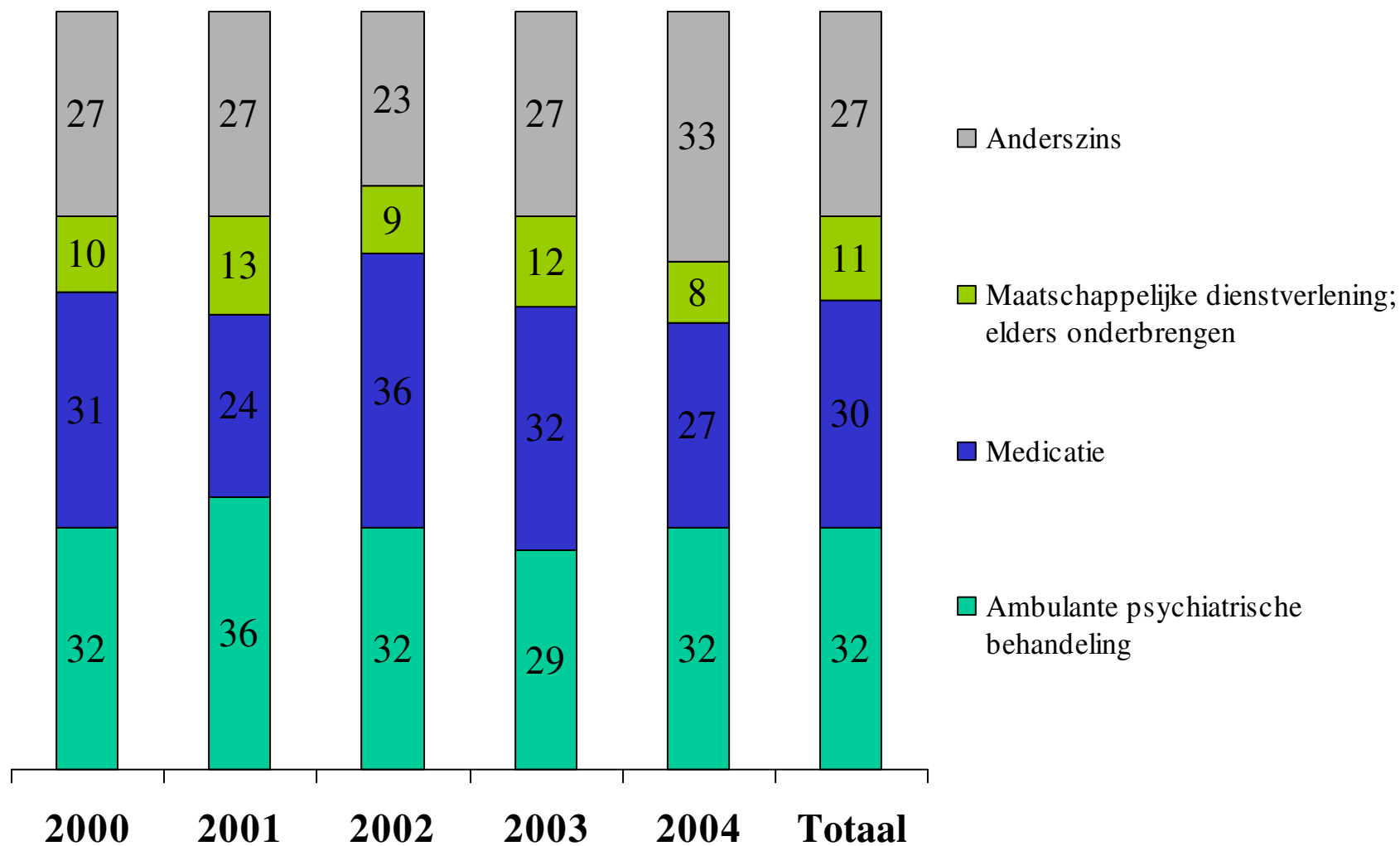
Belangrijkste diagnose IBS (%)

gemeente Groningen 2000-2004 (BD)

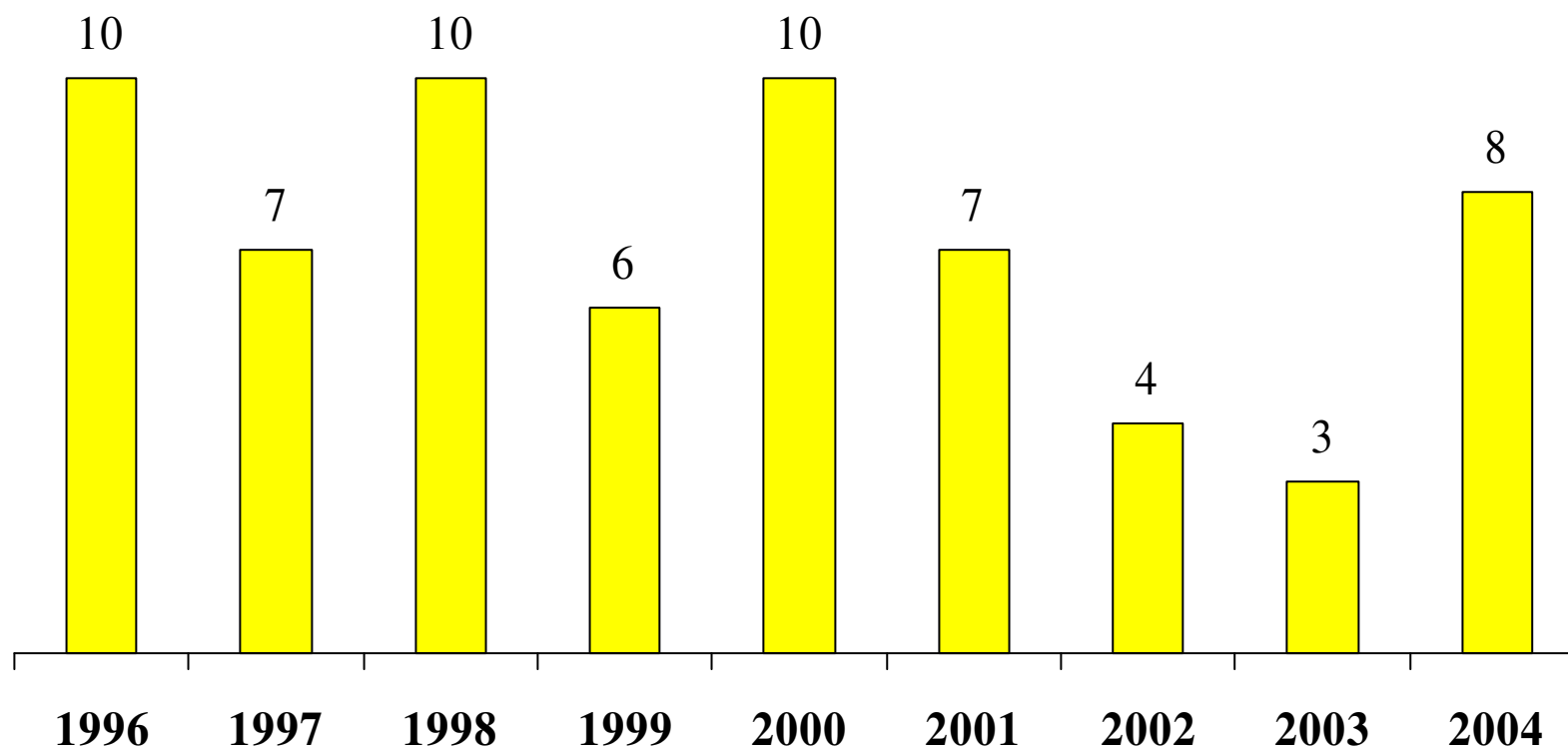
Belangrijkste afwendingsmogelijkheid IBS (%)

gemeente Groningen (BD) 2000-2004

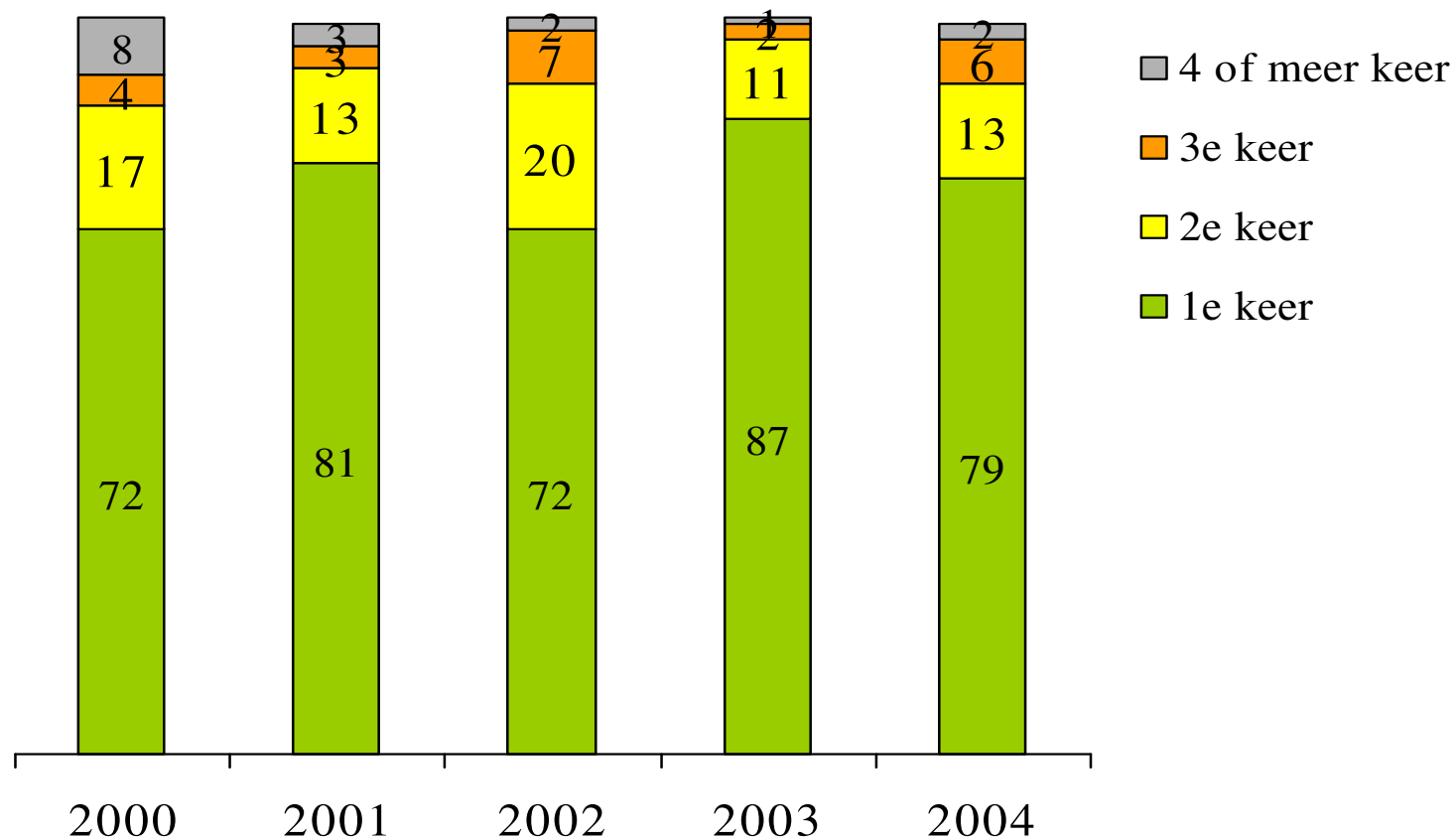

Herhaling IBS binnen een kalenderjaar (%)

gemeente Groningen (BD) 1996-2004

Herhaling van IBS in voorafgaande 5 jaar (%) gemeente Groningen (BD)

Herhaling IBS

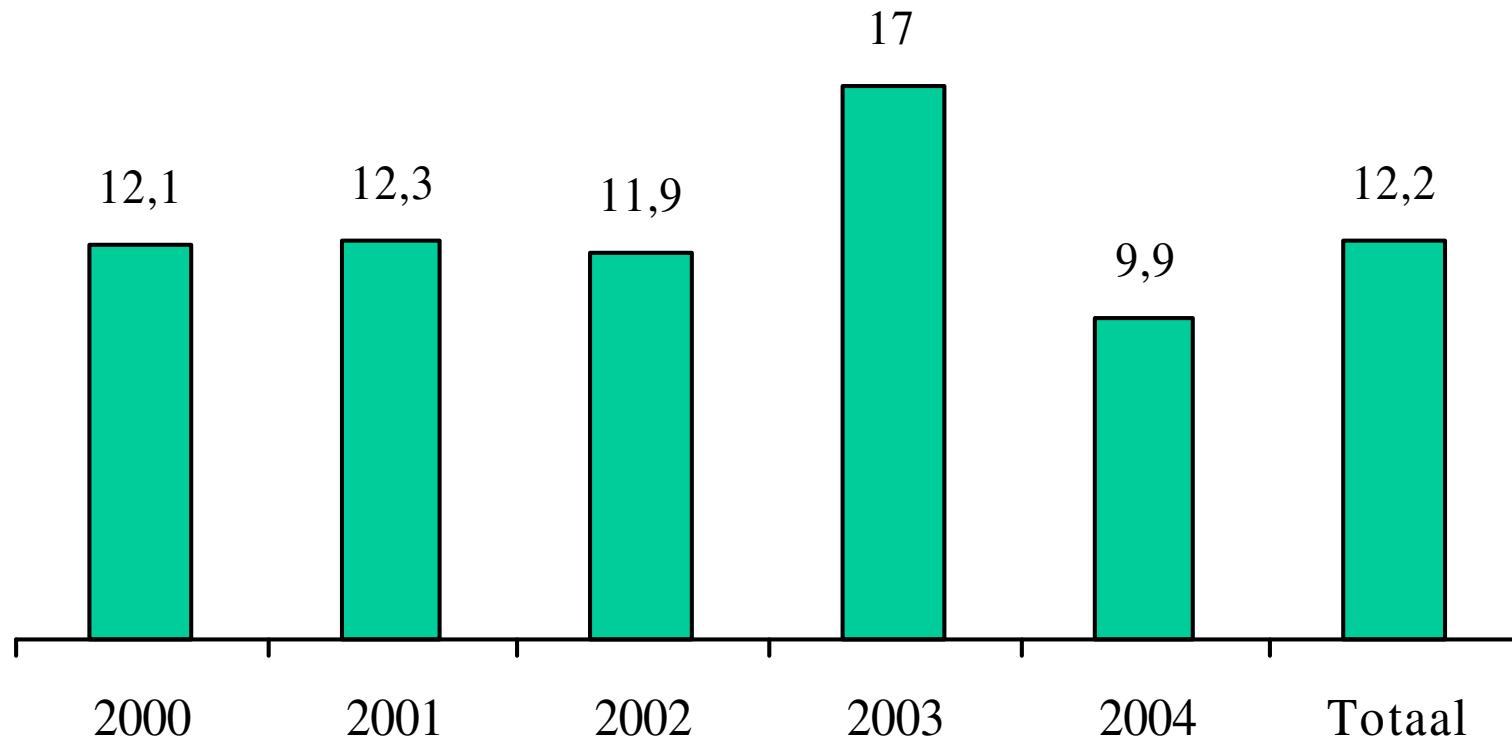
gemeente Groningen (BD) 1996-2004

Recidief-IBS	aantal	kolom %
0 = eenmalige opname	800	80%
1x herhaling	136	14%
2x	42	4%
3x	15	2%
4x	9	2%
Totaal	1002	100%

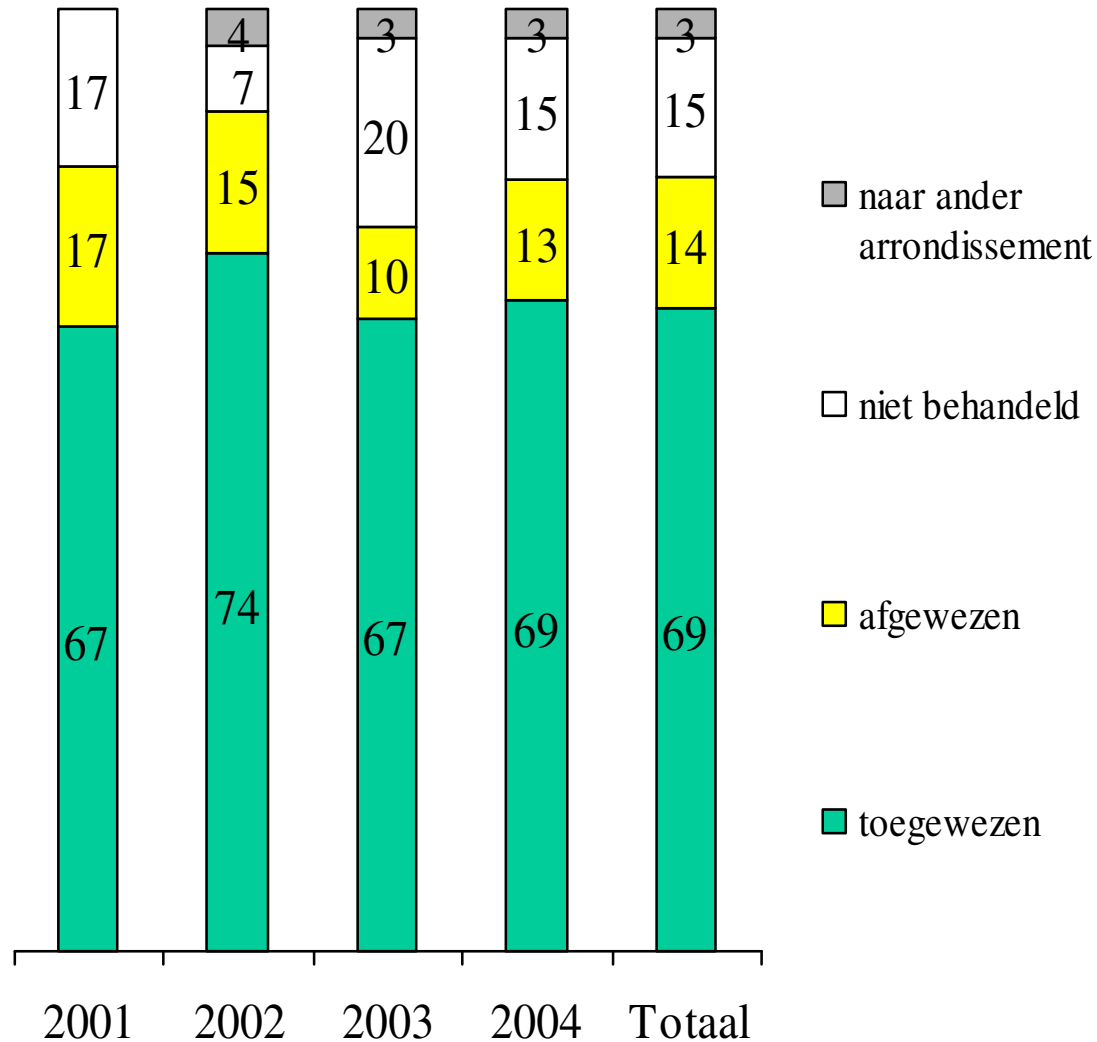
Gemiddeld aantal maanden t.o.v. vorige IBS

gemeente Groningen (BD) 1998-2004

Beoordeling IBS door Rechter (%)

bron: OM Groningen IBS afgegeven in gemeente Groningen 2001-2004

REDENEN NIET-BEHANDELEN IBS door OM:

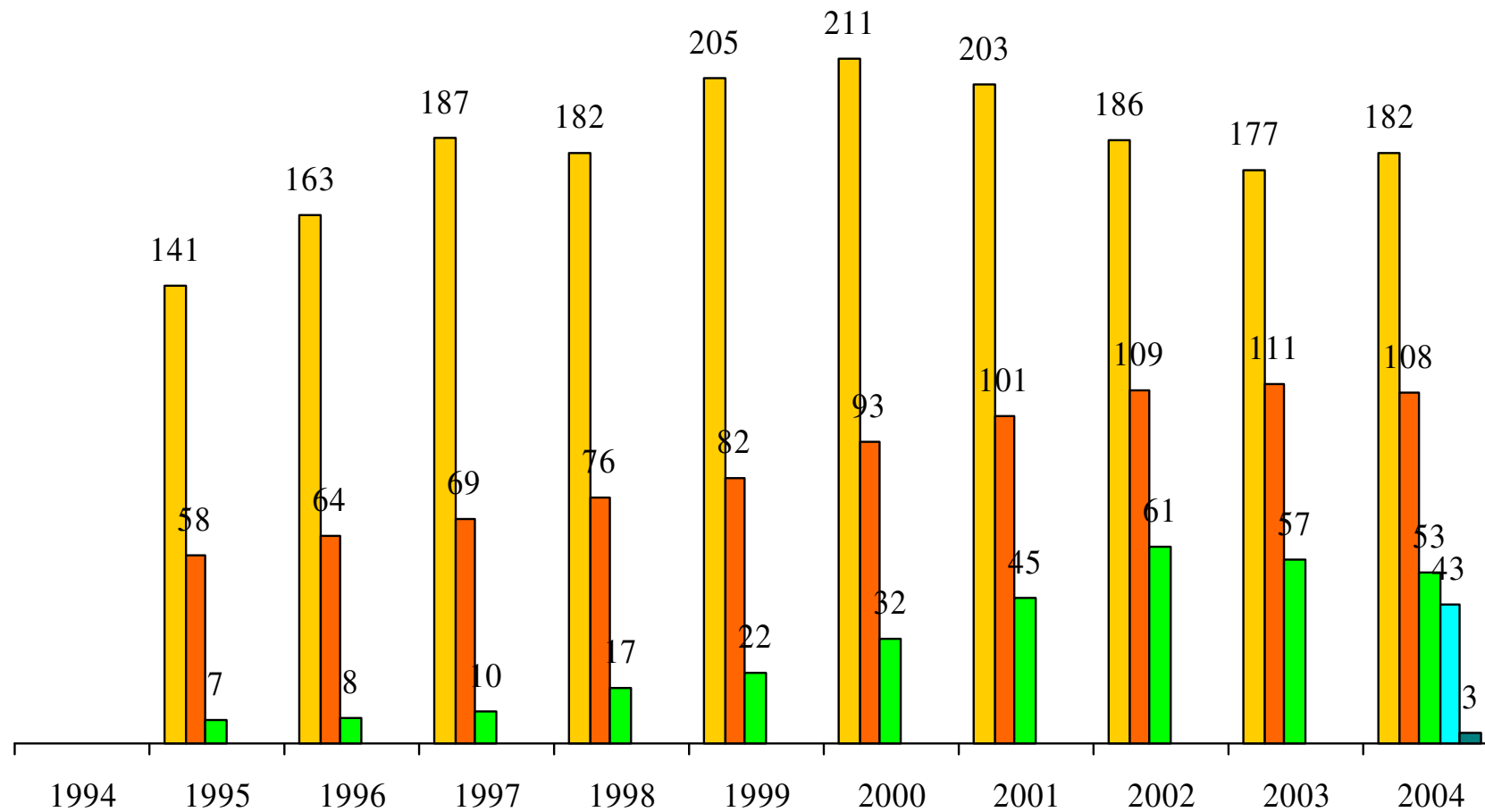
- IBS reeds door arts opgeheven voor aankomst rechter
- Voorlopige Machtiging is toegekend of is nog van kracht
- Patiënt overgeplaatst naar ziekenhuis in ander arrondissement

Trend in dwangmaatregelen naar type *arrondissement* Groningen

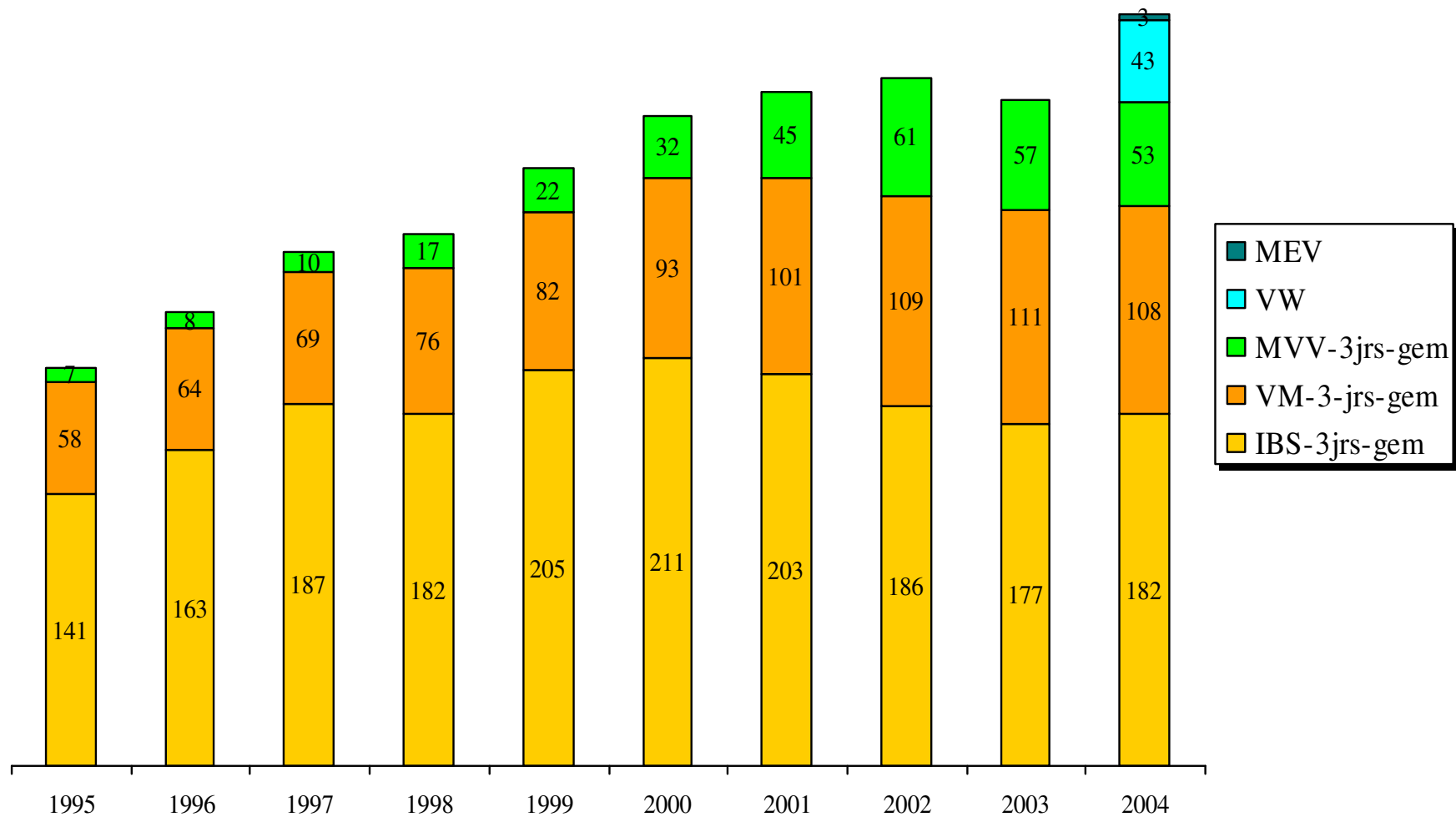
bron: OM Groningen 1995-2004 (3-jaars gemiddelde aantallen)

■ IBS-3jrs-gem ■ VM-3-jrs-gem ■ MVV-3jrs-gem ■ VW ■ MEV

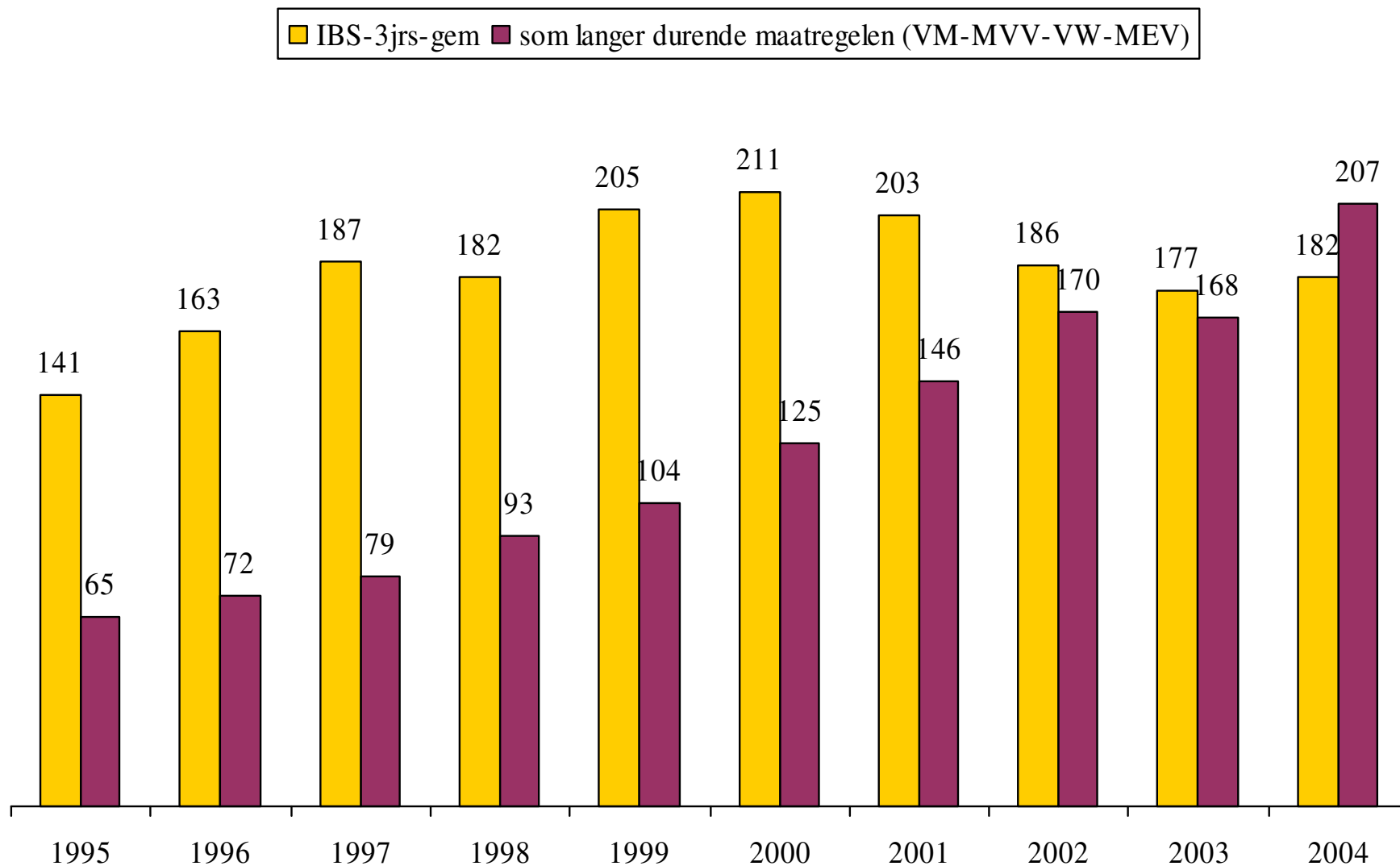
Trend in dwangmaatregelen naar type *arrondissement* Groningen

bron: OM Groningen 1995-2004 (3-jaars gemiddelde aantallen)

Trend in dwangmaatregelen naar type *arrondissement* Groningen

bron: OM Groningen 1995-2004 (3-jaars gemiddelde aantallen)

Samenvatting trends BOPZ-dwangmaatregelen in Groningen (1)

- **STIJGENDE TREND IBS (inbewaringstelling) IS OMGEBOKEN**
Tot 1994 was in *gemeente* Groningen het aantal IBS stabiel (gemiddeld 60 per jaar). Na komst wet BOPZ verdubbelde het aantal IBS tot 120 per jaar in 2000. Na 2000 een daling van 10% (tot 110 IBS per jaar).
- **% IBS GEMEENTE GRONINGEN VERGELIJKBAAR MET ANDERE MIDDELGROTE STEDEN**
Het aantal van 67 IBS per 100.000 inwoners in de gemeente Groningen ligt ongeveer 40% boven het landelijk gemiddelde. Dit is conform het aantal aangevraagde IBS in de G-21-gemeenten doch lager dan het aantal in de 4 grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht).
- **STIJGENDE TREND VOORLOPIGE MACTIGING (VM) STABILISEERT ZICH**
Het aantal VM is vanaf 1995 verdubbeld van 58 per jaar medio 1994-1996 naar 108 per jaar in de periode 2002-2004. De stijgende trend is medio 2004 afgevlakt.
- **STERKE STIJGING MACTIGING VOORTGEZET VERBLIJF (MVV)**
Het aantal MVV in arrondissement Groningen verveelvoudigde van 7 per jaar in periode 1994-1996 tot 53 per jaar in de periode 2002-2004. Deze stijgende trend heeft zich medio 2002 gestabiliseerd en er is sprake van een lichte daling.
- **VOORWAARDELIJKE MACTIGING (VW) & Machtiging Eigen Verzoek (MEV)**
In 2004 werden 2 nieuwe machtigingsvormen geïntroduceerd. In 2004 werden 54 VM en 3 MEV toegekend.
- **SOM LANGER DURENDE DWANGMAATREGELEN**
Het aantal door de rechter toegekende dwangmaatregelen van langere duur (VM-MVV-VW-MEV) is in 10 jaar tijd verdrievoudigd en blijft doorstijgen. De toename van langer durende dwangmaatregelen vormt tevens een van de verklaringen voor de relatieve afname van het aantal IBS-sen.
- **TOEGEKENDE DWANGMAATREGELEN (regionaal t.o.v. landelijk)**
Het gecombineerde aantal dwangmaatregelen (IBS, VM, MVV, VW, MEV) in de gemeente Groningen toont vanaf 1995 tot 2004 een geleidelijk stijgende trend. Verder is vermeldenswaard dat het gecombineerd aantal IBS-VM in Noordoost Nederland 20% lager is dan het landelijk gemiddelde. In arrondissement Groningen is aantal dwangmaatregelen 39% lager dan landelijk (bron IGZ bewerkt door GGD Groningen).

Samenvatting trends BOPZ-dwangmaatregelen Groningen (2)

- **CENTRUM FUNCTIE GEMEENTE GRONINGEN**

Gemeente Groningen vervult een centrumfunctie (2x zo veel IBS+VM dan elders in de provincie).

- **RISICOFACTOREN**

- *Geslacht*: 57% man
- *Leeftijd*: de meeste IBS-en worden aangevraagd voor 20-30-jarigen (mede doordat veel mensen in deze leeftijdsgroep in de gemeente Groningen wonen)
- *Leeftijdsspecifiek* is de kans op IBS het grootst bij 30- en 40 jarigen.
- *Geboorteland*: een vijfde van de IBS-en aangevraagd voor personen die niet in Nederland geboren zijn.
- 22% van de aangevraagde IBS in gemeente Groningen is niet woonachtig in gemeente Groningen.

- **GEVAARSCRITERIUM, DIAGNOSE EN AFWENDINGSMOGELIJKHEID**

Gevaar cliënt zelf (36%) en gevaar ander (26%) vormen belangrijkste aanleiding aanvraag IBS. Psychose (51%) en stemmingsstoornis (32%) zijn de belangrijkste psychiatrische ziektebeelden. Ambulante psychiatrische behandeling (32%) en medicatie (30%) vormen de meest voorkomende afwendingmogelijkheid.

- **RECIDIEF (gemeente Groningen)**

Herhaling-IBS binnen een kalenderjaar bedraagt gemiddeld 7%.
Over de periode 1996-2004 was het percentage herhaalde IBS-en 20%.

- **BEOORDELING RECHTER**

Ruim tweederde (69%) van de door burgemeester aangevraagde IBS-en wordt door de rechter toegewezen, 14% wordt afgewezen en 15% wordt niet behandeld (doordat patiënt was overgeplaatst of reeds was ontslagen uit psychiatrisch ziekenhuis).

